

בש"פ 6058/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6058/20

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה בעמ"ת 56162-08-20 מיום 28.8.2020, שניתנה על-ידי כב' השופטת ת' שרון נתנאל

בשם המבקש: עו"ד אבי אמר

החלטה

1. בקשת רשות ערר ב"גלגול שלישי" לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' שרון-נתנאל) בעמ"ת 56162-08-20 מיום 28.8.2020, אשר בגדרה התקבל ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט א' כנעאן) מיום 26.8.2020 במ"ת 20025-07-20. כפי שיפורט להלן, בית משפט השלום הורה על שחרור המבקש ממעצר בערובה ובתנאים מגבילים, ואילו בית המשפט המחוזי קיבל את ערר המשיבה על החלטה זו והורה על מעצרו של המבקש מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 9.7.2020 הוגש נגד המבקש כתב אישום, אשר במסגרתו הואשם בעבירות הטרדה מינית והתנכלות (סעיף 3(א5)(א) בצירוף סעיף 5(א) סיפא לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998); בעבירות פגיעה בפרטיות (סעיף 5

בנסיבות סעיף 2(4) ו-2(5) לחוק להגנת הפרטיות, התשמ"א-1981); בעבירות פרסום שירותי זנות (סעיף 205ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977); בעבירות ניסיון לפרסם שירותי זנות (סעיף 205ג בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין); ובעבירות מרמה והפרת אמונים (לפי סעיף 284 לחוק העונשין).

לפי המתואר בכתב האישום, בין השנים 2019-2020 המבקש הקים וניהל לכל הפחות 18 קבוצות וערוצים באפליקציית המסרים המידיים המוצפנת "טלגרם", ששימשו להפצת עשרות אלפי תמונות וסרטונים, רבים מהם בעלי תוכן מיני, ובהם הופיעו נשים שונות, לרבות קטינות - והכול ללא ידיעתן או הסכמתן. מאות מהנשים הללו הן ישראליות, ובמקרים רבים הופצו גם פרטיהן האישיים. בקבוצות היו חברים למעלה מ-100,000 משתמשי טלגרם, ובנוסף לכך הפרסומים בהן היו זמינים לכלל משתמשי האפליקציה. כמו כן, מהמתואר בכתב האישום עולה כי החל מחודש מרץ 2020 ועד למועד מעצרו ביום 15.6.2020, פרסם המבקש בערוץ טלגרם ייעודי שהקים מודעות בדבר מין בתשלום. בעבור פרסומים אלה, כך לפי כתב האישום, קיבל המבקש תשלום מנשים העוסקות בזנות. בנוסף לכל האמור, כתב האישום מייחס לנאשם העתקת פרטים של לפחות 43 כרטיסי חיוב של תושבי חיפה בין החודשים אוגוסט 2019 עד פברואר 2020, במהלך עבודתו בעיריית חיפה.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה לעצור את המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה נטען, בין היתר, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המבקש. עוד נטען כי קמה נגדו עילת מעצר בשל המסוכנות הנשקפת ממנו, מאחר שפעילותו העבריינית הנטענת נעשתה לאורך זמן, באופן שיטתי ומתוחכם ובהיקף נרחב. כמו כן, טענה המשיבה כי בנסיבות המקרה לא קיימת חלופת מעצר שתבטיח את מטרות המעצר באופן מספק, ואף מעצר בפיקוח אלקטרוני לא יאיין את המסוכנות. המשיבה הדגישה כי העבירות בוצעו מתוך ביתו ומקום עבודתו של המבקש במהלך שגרת יומו, תוך שהוא מנהל במקביל חיי משפחה ואורח חיים נורמטיבי למראית עין.

המבקש הסכים כי קיימות ראיות לכאורה נגדו, אך טען כי משקלן קל כנוצה, משום שלא ניתן לייחס לו את הפצת התמונות והסרטונים. עוד נטען כי מרבית הסרטונים צולמו בהסכמה והגיעו אל המבקש במסגרת היותו האחרון בשרשרת הפצה. המבקש אף הסכים כי קיימת נגדו עילת מעצר של מסוכנות, אך טען כי ניתן לאיין מסוכנות זו אם יאסר עליו להשתמש בכל אמצעי מדיה. על כן, הציע כי ישוחרר בתנאים מגבילים ובפיקוחם של ארבעה מפקחים: אשתו, חמותו ושני חבריו.

4. בהחלטתו מיום 21.7.2020 הורה בית משפט השלום (כב' השופטת מ' פיקוס בוגדאנוב) על מעצר המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. נקבע כי קיימות ראיות לכאורה נגד המבקש וכן כי קיימת נגדו עילת מעצר של מסוכנות. בית משפט השלום בחן את האפשרות לשחרר את המבקש לחלופת מעצר, ולבסוף קבע כי אין במערך הפיקוח שהוצע כדי לאיין במידה סבירה את מסוכנותו. עם זאת, צוין כי אילו יעלה בידי המבקש להציע חלופת מעצר אחרת, הוא יוכל להגיש בקשה לעיון חוזר ללא דרישה להוכיח שינוי נוסף בנסיבות.

5. ואכן, ביום 28.7.2020 הגיש המשיב בקשה לעיון חוזר בעניינו, והציע שני מפקחים נוספים, חברתה של אשתו וחמיו. בהמשך לכך, ביום 2.8.2020 הורה בית משפט השלום על קבלת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב.

6. בתסקיר המעצר שהוגש ביום 20.8.2020 העריך שירות המבחן כי קיים סיכון כבד משקל להישנות התנהגות בעייתית ופורצת גבולות מצד המבקש, בדגש על היבטים של מרמה והתחום המיני. לפיכך, סבר שירות המבחן כי מסוכנות זו לא תפחת אם המבקש ישוחרר לחלופת מעצר ללא טיפול ואבחון בתחום המיני. ואולם, בתסקיר משלים שהוגש ביום 25.8.2020 בחן שירות המבחן את המפקחים המוצעים, וציין כי מדובר במפקחים מתאימים אשר יהיה בכוחם למתן את הסיכון להישנות התנהגותו הבעייתית של המבקש. עם זאת, נוכח עמדתו האמביוולנטית של המבקש בנוגע לטיפול מיני, המליץ שירות המבחן על שחרורו לחלופת מעצר בביתו בכפוף לשילובו בתוכנית טיפול הדוקה ויעודית בתחום המיני, ותוך איסור על שימוש באינטרנט. עוד הומלץ כי יוטל על המבקש צו לפיקוח שירות המבחן למשך שישה חודשים.

7. לאחר שמיעת טענות הצדדים ועיון בתסקירי המעצר, הורה בית משפט השלום בהחלטתו מיום 26.8.2020 על שחרור המבקש לחלופת מעצר בביתו, תחת פיקוח ובתנאים מגבילים, ובכלל זה ניתוק רשת האינטרנט בביתו והפקדת 12,000 ש"ח בקופת בית המשפט. בית המשפט קבע כי אומנם נשקפת מהמבקש מסוכנות גבוהה אך לצד זאת יש לאפשר לו למצות את ההליך הטיפולי. עוד נקבע כי הסכמת המבקש להליך הטיפולי מפחיתה מהמסוכנות הנשקפת ממנו, וכי התרשמות שירות המבחן מהמפקחים הייתה חיובית. כמו כן, צוין כי אף שלא הוסרו מרשת האינטרנט כל החומרים והפרסומים מושא כתב האישום, אין להתנות את שחרור המבקש לחלופת מעצר בהסרתם, משום שהצבת תנאי כזה פירושה קבלת עמדת המשיבה במלואה ויש בה משום הענשת המבקש - אף שתכליתו של מעצר עד תום ההליכים אינה ענישה.

8. על החלטה זו הגישה המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי, אשר במסגרתו נטען, בעיקרו של דבר, כי ההחלטה לשחרר את המבקש לחלופת מעצר היא שגויה, ואינה מקנה משקל נכבד מספיק למסוכנותו הרבה, כפי שזו באה לידי ביטוי במעשים הרבים והחמורים המיוחסים לו בכתב האישום. עוד נטען כי לא ניתן משקל מספק לתסקיר שירות המבחן בעניינו של המבקש, אשר לפיו לא ניתן לתת במבקש אמון, וכן כי שחרורו של המבקש לחלופת מעצר לא יאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו, שכן הלה ביצע את העבירות המיוחסות לו תוך שמירה על חיי יומיום נורמטיביים למראית עין ואף השתמש בשיטות מתוחכמות כדי לנסות להסוות את זהותו. מכאן, כך נטען, עולה גם חשש לשיבוש הליכי המשפט.

9. בדיון בערר שהתקיים ביום 27.8.2020 סמך המבקש ידיו על החלטתו של בית משפט השלום, והדגיש כי עברו הפלילי נקי. כמו כן, נטען כי בעזרת נוכחות המפקחים וניתוק רשת האינטרנט אפשר יהיה לאיין את מסוכנותו, וכי הוא ישתף פעולה עם הטיפול באופן מלא.

10. בהחלטתו מיום 28.8.2020 קיבל בית המשפט המחוזי את ערר המשיבה והורה על מעצר המבקש עד תום ההליכים. בתוך כך, נקבע כי הקושי העיקרי בשחרור המבקש לחלופת מעצר נובע מחוסר היכולת ליתן בו אמון, מאחר שאינו מכיר בחומרת מעשיו ובפסול שבהם. צוין כי בנקל יוכל המשיב להשיג טלפון חכם, אף אם יהיה תחת פיקוח, וכך להעמיד בסיכון קורבנות אפשריים נוספים. בהקשר זה הדגיש בית המשפט המחוזי כי העבירות המתוארות בכתב האישום הן חמורות ביותר ובוצעו לאורך זמן, באופן מתוכנן ומתחכם ותוך שימוש בכישורים טכנולוגיים. בית המשפט המחוזי אף התבטא בחריפות, וקבע כי "עובדות כתב האישום מצביעות (לכאורה) על כך שהמשיב חסר ערכים, חסר מעצורים וחסר גבולות כלשהם" (פסקה 16 להחלטתו של בית המשפט המחוזי). בנוסף לכך, קבע בית המשפט המחוזי כי ללא אבחון

בתחום המין והליך טיפולי בעל השפעה, לא תושג הפחתה בסיכון הנשקף מהמבקש.

על החלטה זו נסבה בקשת רשות הערר שלפניי.

הבקשהדנן

11. בבקשתו טוען המבקש כי החלטתו של בית המשפט המחוזי מבוססת בעיקרה על הקביעה כי המבקש "אינו מכיר בחומרת מעשיו ובפסול שבהם" (פסקה 15 להחלטתו של בית המשפט המחוזי), ואולם המבקש אינו נדרש להודות בעבירות פליליות כתנאי לשחרורו לחלופת מעצר. כמו כן, מצוין המבקש כי במעמד הקראת כתב האישום בכוונתו לכפור בעבירות המיוחסות לו, ולכן אינו נוטל עליהן אחריות.

דיון והכרעה

12. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות אף מבלי להידרש לתשובה.

13. הלכה ידועה היא כי בקשת רשות לערור ב"גלגול שלישי" בהליכי מעצר תתקבל רק במקרים מיוחדים, אשר מתעוררת בהם שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך, או בהתקיים נסיבות חריגות המצדיקות זאת, ובהן חשש לעיוות דין, חריגה מסמכות, או פגיעה שאינה מידתית בזכויות המבקש (ראו: בש"פ 2213/19 עליאן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.3.2019); בש"פ 2264/19 בוגלה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (3.4.2019); בש"פ 720/20 סויטי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (30.1.2020)). המקרה דנן אינו נמנה עם מקרים חריגים אלה והוא אינו מעורר שאלה שראוי לה, לפי טיבה ומהותה, לזכות לבירור משפטי נוסף במסגרת ערר "בגלגול שלישי". שוכנעתי כי לא מתעוררת בענייננו שאלה משפטית בעלת השלכות רוחב ולא מתקיימות הנסיבות החריגות המתוארות, וזאת חרף טענת המבקש כי המקרה דנן מעורר שאלה משפטית עקרונית. בנוסף, אציין כי אין בכך שערכאת הערעור הגיעה לתוצאה שונה מהערכאה הדיונית, כשלעצמה, כדי להוות עילה למתן רשות ערר. די באלה כדי לדחות את הבקשה.

14. למעלה מן הצורך, אוסיף כי יש לדחות את הבקשה אף לגוף העניין. כאמור, לטענת המבקש, המקרה דנן מעורר שאלה בדבר הדרישה מנאשם להודות בביצוע העבירות המיוחסות לו כתנאי לשחרור ממעצר במהלך ההליכים המשפטיים נגדו. ואולם, טענה זו שבה ונשמעת מפי נאשמים במסגרת הליכי מעצר, וכבר נפסק בעניין זה כי ככלל אין לזקוף לחובתו של נאשם את העובדה שהוא כופר בעובדות המיוחסות לו כל עוד עומדת לו חזקת החפות ובטרם הורשע בדין (ראו למשל: בש"פ 9589/17 מדינת ישראל נ' אבראהים, פסקה 15 (11.12.2017)).

ואמנם, בהתאם לכך, במקרה הנדון על אף שבית המשפט המחוזי ציין כי המבקש אינו מכיר בחומרת מעשיו

ובפסול שבהם, הרי שקביעתו לפיה לא ניתן לתת אמון במבקש התבססה בעיקר על חומרת המעשים המיוחסים לו במסגרת כתב האישום (ואזכיר כי המבקש לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים לו). בהקשר זה ציין בית המשפט המחוזי כי המבקש מואשם במסגרת כתב האישום גם בעבירות של מרמה והפרת אמונים, וכי המעשים המיוחסים לו בוצעו בשיטתיות ולאורך זמן ומצביעים על תכנון מוקדם, מורכב וקפדני, על תכנון רב ועל כישורים טכנולוגיים אשר אפשרו למבקש לבצע את העבירות בהיקפים גדולים, כמו גם על חוסר גבולות, חוסר עכבות וחוסר מורא מצדו. בנוסף לאמור, בית המשפט המחוזי אף התייחס לאמור בתסקיר ובתסקיר המשלים, מהם עולה כי ללא הליך טיפולי משמעותי ואבחון בתחום המיני לא תושג הפחתה במסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המבקש.

15. בהקשר זה כבר נקבע לא אחת כי עבירות הנעשות במרחב האינטרנטי, ובעיקר כשהן מלוות בהפעלת כישורים בתחום המחשוב, נתפסות כגורם המגביר את מסוכנותו של נאשם, ומהווה שיקול נגד שחרורו לחלופת מעצר או מעצרו בפיקוח אלקטרוני. זאת, בשל הקושי הרב למנוע את המשך השימוש באמצעים טכנולוגיים, שממנו נובע גם קושי לאיין את מסוכנותו של נאשם במעצר שאינו מאחורי סורג ובריח. וראו בהקשר זה את דבריו של השופט מ' מזוז:

"העובדה שמדובר ב'עבירות אינטרנט' משליכה גם על הקושי בנטרול המסוכנות הנשקפת מהעורר בכל חלופה ביתית, לרבות בפיקוח אלקטרוני. העבירות בענייננו בוצעו בעיקרן בתוך כותלי ביתו של העורר, והחשש בנוגע לעורר אינו ביציאתו מהבית, שלכך מיועד הפיקוח האלקטרוני, אלא להמשך פעילותו מתוך הבית. בעידן הנוכחי קשה עד בלתי אפשרי למנוע גישה לאינטרנט, בעיקר באמצעות מכשירים ניידים לסוגיהם" (בש"פ 9312/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (7.12.2017); וראו גם: בש"פ 4720/15 בן משה נ' מדינת ישראל (28.7.2015); בש"פ 4353/19 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 12 (10.7.2019)).

16. הנה כי כן, מהאמור עולה כי בית המשפט המחוזי ביסס את החלטתו בגדרה התקבל ערר המשיבה על מכלול השיקולים הרלוונטיים, אשר העיקרי בהם הוא המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המבקש. לפיכך, אף לגוף העניין, לא ראיתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי.

17. סוף דבר: בקשת רשות הערר נדחית.

ניתנה היום, כ' באלול התש"ף (9.9.2020).

שׁוֹפֵט